

IV Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Chorzowie

Wymagania edukacyjne

**Szczegółowe warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana
rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych**

Edukacja dla bezpieczeństwa

Zakres podstawowy

Wymagania na ocenę dopuszczającą.

Wymagania na ocenę dostateczną zawierają wymagania na ocenę dopuszczającą

Wymagania na ocenę dobrą zawierają wymagania na ocenę dostateczną i dopuszczającą

Wymagania na ocenę bardzo dobrą zawierają wymagania na ocenę dobrą, dostateczną i dopuszczającą

Wymagania na ocenę celującą zawierają wymagania na ocenę bardzo dobrą, dobrą, dostateczną i dopuszczającą

BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA

Uczeń:

wymienia rodzaje bezpieczeństwa;	rozumie pojęcia: polityczne i militarne warunki bezpieczeństwa;
wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności RP;	wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa;
wskazuje czynniki zagrażające bezpieczeństwu państwa;	zna i wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności;
rozdziela zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny;	rozumie istotę oraz zna elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne instytucje; charakter związków między nimi;
rozdziela zagrożenia czasu pokoju;	orientuje się w podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę;
zna przykłady zarządzeń; jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem;	wyjaśnia znaczenie pojęcia siatka bezpieczeństwa i infrastruktura krytyczna;
potrafi wyjaśnić; czym są Siły Zbrojne i jakie są ich zadania;	omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
wymienia powinności obronne obywateli;	wie kto kieruje Siłami Zbrojnymi w czasie pokoju i w czasie wojny;
wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela;	wie w jakich sytuacjach obywatel może być powołany do Sił Zbrojnych RP;
	rozumie pojęcia: świadczenie osobiste i świadczenie rzeczowe;
	omawia obowiązki obywatela wobec ojczyzny;
	wyjaśnia czym jest powszechny obowiązek obrony;
rozumie istotę problemu bezpieczeństwa;	wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności Rzeczypospolitej Polskiej;
zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa;	identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa;
wymienia strategiczne cele bezpieczeństwa politycznego państwa;	wymień etapy zarządzania kryzysowego;
dokonyuje analizy i omówienia wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne: stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej);	omawia system zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracyjnych;
omawia zadania, struktury oraz przykładowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;	omawia podział i zadania jednostek wchodzących w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
zna i wymienia nazwy formacji służb mundurowych (w tym Obrony Terytorialnej) zapewniających bezpieczeństwo państwa oraz wyjaśnia zadania tych służb;	wymienia i omawia zadania obronne, które można realizować w czasie pokoju;
zna i określa zakres działania wybranych organizacji proobronnych, np.: Liga Obrony Kraju, Polski Związek Strzelecki „Strzelec”;	uzasadnia konieczność uczestnictwa w ćwiczeniach samoobrony na wypadek działań wojennych;
wymienia i omawia powinności obronne obywateli RP;	zna pojęcia: żołnierz rezerwy, ryczałt;
wymienia i omawia formy powszechnego obowiązku obrony;	
zna i wymienia nazwy formacji mundurowych układu pozamilitarnego państwa oraz wyjaśnia rolę i zadania tych służb w systemie bezpieczeństwa państwa;	

wymienia zdania poszczególnych ogniw wchodzących w skład podsystemu pozamilitarnego;
potrafi omówić sytuację geopolityczną Polski po 1989 r.;
przygotowuje prezentację przedstawiającą zmiany granic Polski w okresie od XVII do XX wieku;
przygotowuje informacje dotyczące stanów nadzwyczajnych ogłoszonych w Polsce w XX wieku;
przygotowuje prezentację dotyczącą uzbrojenia i wyposażenia wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP;
zdobywa z różnych źródeł informacje na temat misji pokojowych; w których biorą udział SZ RP;
zna zakres działania wojskowych komend ubezpieczeń;
lokalizuje w swoim miejscu zamieszkania wojskowe komendy ubezpieczeń;
zna kategorie zdolności do czynnej służby wojskowej;

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

Uczeń:

wyjaśnia podstawowe zasady Międzynarodowego Prawa Humanitarnego;	wie czym jest umowa międzynarodowa;
wie czym jest System PRM oraz KSRG;	wymienia zadania Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża;
wymienia zadania Państwowej Straży Pożarnej;	wymienia zadania Konwencji Genewskiej;
przedstawia zadania Obrony Cywilnej;	wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania KSRG, Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego;
wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia;	wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie Obrony Cywilnej w świecie;
rozpoznaje sygnały alarmowe;	zna rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych;
wie jakie urządzenia wykorzystuje się do ogłaszania i odwoływania alarmów;	omawia zadania Obrony Cywilnej;
wyjaśnia zasady właściwego zachowania się w sytuacji uruchomienia sygnałów alarmowych;	omawia sposoby ogłaszania i odwoływania alarmów;
potrafi odpowiednio zachować się w czasie ewakuacji;	wymienia miejsca ukrycia się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów;
zna pojęcie samoewakuacja;	wymienia rodzaje ewakuacji;
wie w jaki sposób przygotować się do ewakuacji;	zna i omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu ewakuacji;
zna drogi ewakuacyjne w szkole;	potrafi zaplanować samoewakuację;
wskazuje drogi ewakuacji w szkole;	wie jakie są cele ewakuacji mienia;
	omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych;
wie kim był Henry Dunant;	uzasadnia konieczność utworzenia Międzynarodowego Prawa Humanitarnego;

omawia założenia Konwencji Genewskiej;	omawia najważniejsze dokumenty Międzynarodowego Prawa Humanitarnego;
wymienia najważniejsze dokumenty Międzynarodowego Prawa Humanitarnego;	wie, kim jest kombatant w myśl MPH;
omawia postanowienia konwencji Haskiej z 1954 roku;	wyjaśnia, w jakim celu został powołany system PRM;
wymienia i charakteryzuje ochotnicze służby oraz podmioty ratownicze, takie jak: OSP, GOPR, TOPR, WOPR;	omawia, w jakich sytuacjach korzystamy z pomocy LPR;
omawia podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i Obrony Cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej;	omawia cele ostrzegania ludności przed zagrożeniami;
omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu;	ustala liczbę i lokalizację syren alarmowych w swojej miejscowości lub jej pobliżu;
przedstawia procedury postępowania po ogłoszeniu zagrożenia;	wie, że sprawne działanie systemu alarmowania informowania przeciwdziała panice;
wyjaśnia, na czym, polega ewakuacja I, II i III stopnia;	omawia zadania władz lokalnych oraz odpowiednich służb podczas ewakuacji;
opracowuje listę rzeczy, które należy zabrać w przypadku ewakuacji;	potrafi ewakuować się w trybie nagłym;
omawia czynności, które należy wykonać po ogłoszeniu ewakuacji;	wyjaśnia zasady zaopatrzenia ewakuowanej ludności w żywność i wodę;
wyjaśnia, w jakiej sytuacji dokonuje się ewakuacji mienia;	uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice;
wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia;	omawia rolę różnych służb i innych podmiotów, uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do ich zaleceń;
zna zasady ewakuacji z budynku szkoły;	
zapoznaje się z wybranym przez siebie tekstem MPH i go prezentuje;	
odnajduje w swojej okolicy budynki oznaczone symbolami ochrony ogólnej lub specjalnej;	
omawia zbrodnie ludobójstwa XX wieku;	
przygotowuje materiały dotyczące historii OSP, TOPR, GOPR, WOPR;	
przygotowuje prezentację multimedialną przedstawiającą system ostrzegania przed zagrożeniami;	
przygotowuje plan ewakuacji budynku szkoły;	

DZIAŁANIA RATOWNICZE W SYTUACJACH NADZWYCZAJNYCH

Uczeń:

zna źródła powstawania pożarów;	charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy;
wie jak zachować się podczas pożaru;	potrafi właściwie powiadomić służby ratunkowe o pożarze;
zna numery alarmowe do poszczególnych służb ratunkowych;	wyjaśnia jak gasić płonącą odzież na człowieku oraz olej na patelni;
uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych;	wyjaśnia różnicę pomiędzy kolizją a wypadkiem;
wymienia najczęstsze przyczyny wypadków komunikacyjnych;	wie w jaki sposób zapewnić bezpieczeństwo ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;

zna sposób zabezpieczenia miejsca zdarzenia;	wie jakie zagrożenia związane ze zjawiskami pogodowymi występują na terenie naszego kraju;
opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania;	wie dlaczego należy sprawdzać prognozę pogody;
wymienia źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu;	zna procedury postępowania w czasie burzy i wichury;
wie jak należy chronić się przed działaniem niskiej i wysokiej temperatury;	zna procedury postępowania w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi;
wie jak zachować się czasie burzy; śnieżycy; wichur i powodzi;	wie jak należy zachować się w górach przed wyjściem na szlak;
wie jak należy chronić się przed działaniem niskiej i wysokiej temperatury;	omawia procedury postępowania w przypadku katastrofy budowlanej i komunikacyjnej;
zna zasady postępowania w czasie śnieżycy i mrozu;	przedstawia zasady działania w sytuacji wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym;
wymienia przykłady zagrożeń technicznych;	przedstawia zasady postępowania w sytuacji prawdopodobieństwa przeniknięcia niebezpiecznych środków chemicznych do budynku mieszkalnego;
wie jak postępować w sytuacji wystąpienia katastrofy technicznej;	wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu z materiałami niebezpiecznymi lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi;
uzasadnia konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;	zna możliwości wykorzystania środków podręcznych i masek przeciwgazowych do ochrony ludzi przed szkodliwym wykorzystaniem toksycznych środków przemysłowych oraz bojowych środków trujących;
wymienia zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych przed środkami chemicznymi;	wyjaśnia jak rozumie pojęcie terroryzmu;
wie jakie materiały można wykorzystywać; jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry;	wymienia i omawia środki i metody ataków terrorystycznych;
przedstawia najczęstsze przyczyny uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych (NSCh);	potrafi właściwie ocenić sytuację zagrożenia;
wie jak postępować w przypadku podłożenia bomby oraz samochodu pułapki;	
wie jak rozpoznać samochód pułapkę;	
zna pojęcie: żywa bomba;	
wie jak postępować z osobą niebezpieczną;	
wie jak zachować się po zamachu bombowym;	
wymienia elementy trójkąta spalania;	wymienia sposoby zapobiegania pożarom;
zna i omawia wybrane znaki przeciwpożarowe;	omawia zasady właściwego reagowania podczas pożaru;
wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego;	opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego;
potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru;	wymienia podręczny sprzęt gaśniczy;
potrafi omówić sytuacje wymagające ewakuacji z pojazdu;	potrafi wyjaśnić, w jaki sposób powinna przebiegać ewakuacja z budynku szkoły na wypadek pożaru;
potrafi zademonstrować technikę ewakuacji z pojazdu;	wyjaśnia znaczenie tunelu ratowniczego;
potrafi zapewnić bezpieczeństwo ratownikowi, poszkodowanemu i świadkom zdarzenia;	zna odległości, w jakich należy umieścić trójkąt ostrzegawczy w zależności od obszaru, na jakim się znajduje;
potrafi udzielić pomocy osobie, która uległa wyiębieniu;	wymienia sytuacje, w których dochodzi do uszkodzenia kręgosłupa;

wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu;	podaje przykłady zagrożeń, które wystąpiły w Polsce w ostatnich latach;
przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi lub innych klęsk żywiołowych;	wie gdzie w jego województwie znajdują się zapory wodne, ocenia ryzyko powodzi na wypadek ich przerwania;
potrafi prawidłowo zachować się w przypadku zejścia lawiny;	omawia przyczyny powstawania zagrożeń technicznych;
wyjaśnia, jak należy się zachować w sytuacji odnalezienia niewypału lub niewybuchu;	wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w swoim najbliższym otoczeniu;
przedstawia zasady przestrzegania bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia;	wyjaśnia na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń;
opisuje kolejność działań w sytuacji wypadku pojazdu z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych (NSCh) i TŚP;	wymienia rodzaje oznaczeń substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania;
zna tablice oznaczające materiały niebezpieczne w transporcie;	rozpoznaje oznaczenia substancji toksycznych na pojazdach i budowlach;
wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja;	uzasadnia konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne;	omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę;
wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami;	omawia co może być potencjalną oznaką zagrożenia terrorystycznego;
omawia sposób użycia indywidualnego pakietu przeciwchemicznego, a także indywidualnego pakietu radioochronnego;	wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych;
charakteryzuje motywy ataków terrorystycznych;	wskazuje sposoby przeciwdziałania panice;
wskazuje informacje, jakie należy podać przy zgłaszaniu na policję podejrzenia o podłożeniu ładunku wybuchowego;	zna zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”);
wymienia podstawowe procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego;	
wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy i zna procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia;	
przygotowuje pełną listę służb i instytucji w okolicy, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;	
omawia sposoby przeciwdziałania panice;	
przygotowuje zestawienie wypadków i kolizji mających miejsce w poprzednim roku w jego miejscowości lub województwie;	
samodzielnie opracowuje mapę zagrożenia powodziowego dla wybranego województwa;	
przygotowuje prezentację przedstawiającą procedury postępowania w czasie zagrożeń naturalnych;	
przygotowuje mini poradnik dotyczący postępowania w sytuacji różnorodnych zagrożeń;	
przygotowuje informacje dotyczące dróg przejazdu pojazdów przewożących materiały niebezpieczne w swoim województwie;	
omawia przyczyny i skutki najbardziej spektakularnych zamachów terrorystycznych, które miały miejsce w XX i XXI wieku;	

PIERWSZA POMOC

Uczeń:

rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę;	przedstawia schemat wzywania pomocy;
wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy;	rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę;
zna ogniwa łańcucha przeżycia;	wyjaśnia podstawowe zasady postępowania ratownika na miejscu zdarzenia;
wymienia numery telefonów alarmowych;	omawia poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia;
zna pojęcie: stan zagrożenia życia;	omawia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych;
wymienia objawy utraty przytomności;	zna konsekwencje utraty przytomności;
potrafi dokonać wstępnej oceny poszkodowanego;	wie dlaczego nieprzytomnemu poszkodowanemu należy udrożyć drogi oddechowe;
dokonuje oceny funkcji życiowych;	potrafi udzielić pomocy osobie nieprzytomnej;
zna schemat postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym;	potrafi ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej;
zna mechanizm zadławienia;	wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia;
omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia;	omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia;
potrafi rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do nagłego zatrzymania krążenia (NZK);	wyjaśnia dlaczego ważne jest jak najszybsze podjęcie resuscytacji;
umie wykonać zgodnie z algorytmem resuscytację krążeniowo-oddechową u osoby dorosłej;	prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową;
opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej;	omawia algorytm postępowania w nagłym zatrzymaniu krążenia;
potrafi bezpiecznie obsłużyć AED;	potrafi wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem AED;
zna zasady bezpieczeństwa przy zastosowaniu AED;	zna zasady bezpieczeństwa przy zastosowaniu AED;
wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu;	zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostnych;
potrafi rozpoznać: złamanie, skręcenie zwichnięcie;	wie które urazy stanowią największe zagrożenia dla życia i zdrowia;
wymienia przyczyny powstawania tych urazów;	wymienia rodzaje złamań;
zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostno-stawowych;	potrafi udzielić pierwszej pomocy osobom ze złamaniami kończyn;
wykonuje opatrunek ościągający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy;	wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa;
zna wyposażenie apteczki pierwszej pomocy;	wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej;
wymienia najczęstsze przyczyny oparzeń;	zna definicję masywnego krwotoku;
zna stopnie oparzeń;	wyjaśnia pojęcie: oparzenie;
potrafi postępować przy oparzeniach termicznych;	omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego;
omawia przyczyny zatruc;	demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny;

wie, w jaki sposób zapobiegać zatruciom;	zna najważniejsze przyczyny wstrząsu, wymienia zagrożenia z niego wynikające;
opisuje objawy zatruc: gazami toksycznymi, środkami odurzającymi, tlenkiem węgla;	omawia postępowanie ratownicze w przypadku zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi;
opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia;	wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem;
wymienia zagrożenia związane z wodą;	odtwarza etapy pomocy w podtopieniach;
podaje definicję pierwszej pomocy;	uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy;
wymienia cele i zadania pierwszej pomocy;	potrafi dokonać oceny miejsca zdarzenia oraz je zabezpieczyć;
przedstawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi; poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	demonstruje sposób udrożnienia dróg oddechowych i potrafi wyjaśnić znaczenie tej czynności;
wymienia potencjalne zagrożenia dla ratownika;	omawia schemat ABC;
wyказuje się znajomością schematu prowadzenia rozmowy z dyspozytorem służb ratunkowych;	wie w jaki sposób należy zapobiegać skutkom utraty przytomności;
wymienia stany zagrożenia życia;	omawia i przedstawia odmiennosć ułożenia w pozycji bezpiecznej kobiety ciężarnej;
wyjaśnia dlaczego po zatrzymaniu krążenia; ważne jest natychmiastowe podjęcie	wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci;
czynności ratunkowych;	prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo oddechową; samodzielnie i we współpracy z drugą osobą;
wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;	wyjaśnia różnicę między resuscytacją a reanimacją;
wie w jaki sposób zapewnić osobie nieprzytomnej komfort termiczny;	wymienia objawy powrotu krążenia u poszkodowanego;
potrafi wykonać rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia u dorosłych i niemowląt;	prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo oddechową; samodzielnie i we współpracy z drugą osobą z wykorzystaniem AED;
analizuje schemat udzielania pomocy poszkodowanemu nieprzytomnemu pozbawionemu czynności życiowych;	wymienia dodatkowe wyposażenie AED;
wyjaśnia pojęcie: nagłe zatrzymanie krążenia;	wyjaśnia czym jest program PAD;
wymienia jego oznaki;	wie które urazy stanowią największe zagrożenia dla życia i zdrowia;
potrafi rozpoznać nagłe zatrzymanie krążenia (NZK);	wyjaśnia regułę Potta i zasady unieruchomienia anatomicznego;
prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo oddechową;	wymienia przykłady zapobiegania urazom;
potrafi wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem AED;	przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa;
omawia zasady bezpieczeństwa przy zastosowaniu AED;	uzasadnia dlaczego wyposażenie apteczki może ulegać modyfikacjom;
wyjaśnia na czym polega migotanie komór;	potrafi zatamować krwotok przy użyciu opatrunku uciskowego;
wyjaśnia w jakich okolicznościach dochodzi najczęściej do urazów kostno-stawowych;	umie zatamować krwotok z trudno dostępnych miejsc: pachy; pachwiny; szyi;
stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów;	wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom; ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci;
zna sposoby złagodzenia bólu u poszkodowanego ze złamaniem;	wymienia objawy oparzeń dróg oddechowych;

opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa;	omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych; elektrycznych;
omawia zastosowanie zaopatrzenia apteczki;	stosuje zasady postępowania przeciwstrząsowego;
stosuje stażę taktyczną;	zna drogi przenikania trucizn do organizmu;
potrafi zatamować krwotok za pomocą opaski improwizowanej;	omawia objawy zatruc pokarmowych oraz sposób udzielania pierwszej pomocy;
omawia oparzenia I. II i III stopnia;	wyjaśnia dlaczego CO jest nazywany cichym zabójcą;
udziela pierwszej pomocy przy obrażeniach termicznych;	omawia skutki tonięcia w słodkiej i słonej wodzie;
omawia czego nie należy wykonywać przy oparzeniach;	wyjaśnia jak zapobiegać tonięciu i wypadkom na akwenach wodnych;
omawia regułę dziewiątek i dłoni stosowaną do oceny rozległości oparzeń;	
wymienia objawy wstrząsu;	
opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla, gazami toksycznymi;	
wie jak postępować wobec osoby; która uległa zatruciu;	
omawia czynności pierwszej pomocy po wydobyciu	
poszkodowanego z wody;	
wyjaśnia, dlaczego osoba, która tonęła zagrożona jest hipotermią;	
wyjaśnia konsekwencje nieudzielenia pierwszej pomocy;	
przedstawia anatomię i fizjologię układu nerwowego;	
przygotowuje informacje na temat zadań i działania SOR oraz CPR;	
przygotowuje plakat zachęcający do nauki resuscytacji krążeniowo-oddechowej i obsługi AED;	
przygotowuje informacje, w których państwach niezbędnym wyposażeniem pojazdu jest apteczka samochodowa;	
przygotowuje informacje o opatrunkach hydrożelowych;	
przygotuje plakat dotyczący zatruc pokarmowych;	
omawia etapy tonięcia;	
przedstawia postępowanie w sytuacji załamania tafli lodu;	

EDUKACJA OBRONNA

Uczeń:

omawia wpływ czynników zewnętrznych na organizm człowieka;	zna ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia oraz wpływem czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania;
wyjaśnia termin cyberbezpieczeństwo;	omawia zasady identyfikacji podstawowych zagrożeń cyberbezpieczeństwa;
zna zasady bezpiecznego korzystania z broni;	wymienia podstawowe elementy broni;

	potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem, na przykład: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic;
zna środki podręczne do zwiększenia szans przetrwania i rozumie, jak je wykorzystywać, np. w sytuacji działań wojennych;	zna możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym;
potrafi zgłosić cyberzagrożenie;	wyjaśnia zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania;
wyjaśnia znaczenie cyberzagrożeń w wymiarze cywilnym i potrafi je rozpoznać oraz zna procedury postępowania w przypadku ich wystąpienia;	wskazuje podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo cyberprzestrzeni;
zna zasady składania i rozkładania broni;	omawia postawy strzeleckie;
dokonuje podziału broni palnej;	wyjaśnia akronim BLOS;
	wymienia pięć zasad dobrego strzelania;
	wymienia jadalne rośliny dziko rosnące w jego okolicy;
omawia stopnie alarmowe CRP;	
potrafi odbierać ze zrozumieniem, tworzyć i przedstawiać złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa;	
omawia umiejętności jakie można doskonalić na strzelnicy wirtualnej;	

Szczegółowe warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

1. **Uczeń pisze sprawdzian wiadomości, z wymagań które nie osiągnął na ocenę, którą chce uzyskać.**
2. **Uczeń proponuje i przeprowadza projekt krótkoterminowy.**